

Seat No.	
-------------	--

B.Com. (PART-III) (SEMESTER-V) (CBCS)

EXAMINATION, MARCH, 2024

Co-operative Development (Paper-I)

Sub. Code : 80243

Day and Date : Saturday, 30-03-2024

Total Marks : 40

Time : 02.30 p.m. to 04.30 p.m.

Instructions : 1) Attempt any Five Questions out of seven.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Write short answers (Any two).

[8]

- A) Definition and Features of Co-operative Farming.
- B) New Economic Policy and Co-operation.
- C) Vaidhyanathan Committee (2004).

Q2) Explain the Features of Co-Operative Principles.

[8]

Q3) Explain the Flaws of Co-operative Credit Movement in India.

[8]

Q4) Explain the problems of Primary Agricultural Co-operative Credit Society in India.

[8]

Q5) Explain the role of Co-operative Sugar Factories in economic development.

[8]

Q6) Explain the functions of co-operative marketing.

[8]

Q7) Write short notes (Any two out of three).

[8]

- A) Functions of Non-Credit Co-operative Credit Society.
- B) Role of Co-operative dairy in rural development.
- C) Role of Consumer Co-operatives.

(मराठी रूपांतर)

- सुचना : 1) एकूण सात प्रश्नांपैकी कोणतेही पाच सोडवा.
 2) उजवीकडील अंग पुर्ण गुण दर्शवितात.

Q1) थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी कोणतेही दोन). [8]

- A) सहकारी शेतीच्या व्याख्या व वैशिष्ट्ये.
- B) नवीन आर्थिक धोरण आणि सहकार.
- C) वैद्यनाथन समिती (2004).

Q2) सहकारी तत्वांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [8]

Q3) भारतातील सहकारी पतपुरवठा चळवळीतील दोष स्पष्ट करा. [8]

Q4) भारतातील प्राथमिक सहकारी पतपुरवठा संस्थांच्या समस्या सांगा. [8]

Q5) सहकारी साखर कारखान्यांची आर्थिक विकासातील भूमिका स्पष्ट करा. [8]

Q6) सहकारी खरेदी विक्री संस्थांची कार्ये स्पष्ट करा. [8]

Q7) टिपा लिहा (तीन पैकी कोणत्याही दोन). [8]

- A) बिगर कृषी सहकारी पतसंस्थाची कार्ये.
- B) सहकारी दूध संस्थांची ग्रामीण विकासातील भूमिका.
- C) ग्राहक सहकारी संस्थांची भूमिका.

